

วารสารปารมิตา

JOURNAL OF PARAMITA

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2562)

Vol. 1 No. 1 (January – June 2019)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นวารสารตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัย บทความหนังสือ และบทความวิชาการประเภทอื่นๆ
2. เพื่อเป็นสื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงวิชาการของนักวิจัยและนักวิชาการทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นวารสารเสนอองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนามนุษย์ตามหลักการศึกษาศาสนาและศาสตร์ต่างๆ
4. เพื่อพัฒนาวารสารให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาและเป็นการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผลงานการวิจัยและบทความทางวิชาการทางพระพุทธศาสนาและศาสนาต่างๆ รวมทั้งปรัชญาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน TCI

เจ้าของ

ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม (RESEARCH CENTER FOR DHAMMSUKSA PHRAPARIYATTIDHAMMA OF WATAWUTWIKASITARAM SCHOOL) ภูฏิกุลแม่ชาลั้ง ห้อง 305 เลขที่ 137 วัดอาวุธวิกสิตาราม ถนนจรัญสนิทวงศ์ 71 บางพลัด กรุงเทพฯ 10700 โทร 0860864258

ที่ปรึกษา

พระเทพปัญญามุนี	เจ้าอาวาส/เจ้าสำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม
พระราชดิลก, ดร.	ประธานกรรมการบริหารการศึกษา
พระศรีวินยาภรณ์, ดร.	เจ้าคณะแขวงบางพลัด
พระมหาสมาน ธมฺมวชิโร	อาจารย์ใหญ่สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม
ผศ.ดร.เนตร หงษ์ไกรเลิศ	มหาวิทยาลัยสยาม
นาวาเอก ดร.นพดล บงกชกาญจน์	กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
ดร.วิลาสินี วัฒนมงคล	ผู้พิพากษาสมทบ ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสงคราม

บรรณาธิการวารสาร

พระมหามหาวินทร์ ปุริสุตตโม, ผศ.ดร.

กองบรรณาธิการวารสาร

พระบุญฤทธิ์ อภิปัญโญ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.มนัสวี ศรีนนท์	มหาวิทยาลัยมหิดล
ดร.ธเนศ เกษศิลป์	มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.ดร.สุณี เวชประสิทธิ์	มหาวิทยาลัยนวมินทราชินี
พ.ต.ท.หญิง ดร.ปิยะนุช ศรีสรานุกรม	โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
นายครรชิต มีซอก	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความ

พระมหาวิโรจน์ ญาณวีโร, ดร.	คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี, ดร.	คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระมหาไพจิตร อุตตมธมฺโม, ดร.	วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระมหาสายัณห์ เปมสีโล, ดร.	วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รศ.ดร.กฤต ศรียะอาจ	คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.คงสฤษฏ์ แพงทรัพย์	คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.สำราญ ศรีคำมูล	วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.กฤตสุขิน พลเสน	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.สุรชัย พุดชู	คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.สมเจต หลวงกัน	ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม

ฝ่ายจัดรูปเล่ม/สมาชิกวารสาร

ดร.มนัสวี ศรีนนท์ นายสุชาน มั๊กกะสัน นายอริย์ธัช เลิศอมรไชยกิจ นางสาวพรทิพย์ พุทธิกิตติวงศ์

พิมพ์ที่

จี คลาส (G CLASS) เลขที่ 26/19 ศาลายา พุทธมณฑล นครปฐม 73170

โทร 028892223 โทรสาร 028893204 อีเมลล์ g_class@hotmail.com

บทบรรณาธิการ

พ.ศ. 2562 นับว่าเป็นปีที่ 1 ในการจัดพิมพ์วารสารปารมิตา ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม โดยทางกองบรรณาธิการได้บริหารจัดการวารสารให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน TCI มีการตรวจประเมินผลงานวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิจากหลายหน่วยงาน กล่าวคือมีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ 2 รูป/คน ประเมิน 1 บทความ เพื่อเป็นการรักษามาตรฐานทางวิชาการนั่นเอง และในอนาคตต่อไป เมื่อวารสารได้รับการรับรองคุณภาพจาก TCI แล้ว ก็จะเน้นการบริหารวารสารทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณให้เรียบร้อยและมีประสิทธิภาพประสิทธิผลต่อไป

วารสารปารมิตาฉบับนี้ได้นำเสนอผลงานของนักวิชาการจากหน่วยงานต่างๆ ที่น่าสนใจดังนี้

1. บูรณาการความเชื่อเรื่องกรรมและผลของกรรมในพุทธปรัชญาเถรวาทด้วยมหากัมมวิมังคสุตตร
(INTEGRATION OF BELIEF IN KAMMA AND RESULT OF KAMMA IN THERAVADA BUDDHIST PHILOSOPHY WITH MAHAKAMMAVIBHANGA SUTTA) โดย บั้วบุษรา อัครศรุตติพงศ์ นักวิชาการอิสระ ด้านพุทธศาสนาและปรัชญา พบว่า 1. กรรมมีหน้าที่ มีลำดับ และมีระยะเวลาในการให้ผลที่ชัดเจนแก่บุคคลที่กระทำกุศลกรรม หรืออกุศลกรรม ให้ได้รับทุกข์หรือสุขอย่างแน่นอน 2. หลักกรรมในมหากัมมวิมังคสุตตรได้จำแนกกรรมและผลของกรรมโดยแสดงถึงบุคคล 4 ประเภท คือ 1) ทำชั่วแล้วไปเกิดในอบาย ทุกคติ วินิบาต นรก 2) ทำชั่วแล้วไปเกิดในสุคติโลกสวรรค์ 3) ทำดีแล้วไปเกิดในสุคติโลกสวรรค์ 4) ทำดีแล้วไปเกิดในอบาย ทุกคติ วินิบาต นรก 3. ความเชื่อเรื่องกรรมและผลของกรรมในพุทธปรัชญาเถรวาทที่นำมาบูรณาการด้วยมหากัมมวิมังคสุตตรมีลักษณะ ดังนี้ 1) ผู้ทำชั่วแล้วไปเกิดในอบาย ทุกคติ วินิบาต นรกกี่มี เพราะบุคคลพวกนี้ได้ทำกรรมชั่วต่อเนื่องกันมาตั้งแต่อดีตชาติจนถึงปัจจุบัน 2) ผู้ทำชั่วแล้วไปเกิดในสุคติโลกสวรรค์ก็มี เพราะบุคคลพวกนี้ทำกุศลกรรมไว้มากในชาติก่อน ๆ กุศลกรรมนั้นยังมีแรงให้ผลอยู่ ส่วนกรรมชั่วที่เขาทำใหม่ยังไม่ทันให้ผล 3) ผู้ทำดีแล้วได้เกิดในสุคติโลกสวรรค์ก็มี เพราะบุคคลพวกนี้ทำความดีติดต่อกันตั้งแต่อดีตชาติจนถึงปัจจุบันกุศลกรรมนั้นส่งผล จึงทำให้ไปเกิดในสุคติโลกสวรรค์ 4) ผู้ทำดีแล้วไปเกิดในอบาย ทุกคติ วินิบาต นรกกี่มี เพราะคนพวกนี้ได้ทำความชั่วไว้มากในชาติก่อน ๆ อกุศลกรรมนั้นยังมีแรงให้ผลอยู่ 4. องค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับรูปแบบการบูรณาการความเชื่อเรื่องกรรมและผลของกรรมในพุทธปรัชญาเถรวาทด้วยมหากัมมวิมังคสุตตร พบว่าการทำงานของกรรมและผลของกรรมมีหน้าที่มีลำดับและมีระยะเวลาในการให้ผลของกรรมแก่บุคคลที่กระทำกุศลกรรมหรืออกุศลกรรมให้ได้รับทุกข์หรือสุขอย่างแน่นอน ส่วนการนำมาบูรณาการด้วยมหากัมมวิมังคสุตตรเพื่อแสดงให้เห็นถึงภพภูมิที่บุคคลผู้รับผลของกรรมต้องไปรับผลของกรรมทั้งภพภูมิที่มีแต่ทุกข์เวทนาและภพภูมิที่มีแต่สุขเวทนาตามเหตุตามปัจจัยการส่งผลของกรรมทั้งฝ่ายอกุศลกรรมและฝ่ายกุศลกรรมได้เข้าใจอย่างถูกต้อง จึงก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ คือ “BUM Model” B คือ ความเชื่อในเรื่องกรรมและผลของกรรม U คือ ความรู้และเข้าใจเรื่องกรรมและผลของกรรม M คือ การกระทำที่ดี ทางแห่งการกระทำที่เป็นกุศลเพื่อความสุขความเจริญ

2. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร (THE PEOPLE'S OPINION TOWARDS ADMINISTRATION BASED ON GOOD GOVERNANCE OF NONGPLINGTAMBOL ADMINISTRATION ORGANIZATION MUEANG DISTRICT, KAMPHAENGPHET PROVINCE) โดย พระสมยศ สณญูโต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พบว่า 1) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร รวม 6 ด้าน แปลค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม รองลงมา ได้แก่ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักคุณธรรม และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านหลักความคุ้มค่า ตามลำดับ 2) ผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ และอายุต่างกันต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า 1) ด้านหลักนิติธรรม ความถี่สูงสุดได้แก่ อบต.ควรบริหารงานตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด 2) ด้านหลักคุณธรรม ความถี่สูงสุดได้แก่ อบต.ควรทำให้องค์กรปลอดจากการทุจริตคอร์รัปชัน 3) ด้านหลักความโปร่งใส ความถี่สูงสุด ได้แก่ อบต.ควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถรับรู้การปฏิบัติงานของผู้บริหารและพนักงาน 4) ด้านหลักการมีส่วนร่วม ความถี่สูงสุดได้แก่ อบต.ควรประชาสัมพันธ์ รณรงค์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น 5) ด้านหลักความรับผิดชอบ ความถี่สูงสุดได้แก่ อบต.ควรให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตประชาชน และการสนองต่อความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ 6) ด้านหลักความคุ้มค่า ความถี่สูงสุดได้แก่ อบต.ควรให้ความสำคัญการวางแผนการปฏิบัติงานลดความบกพร่องผิดพลาดในการบริหาร

3. การพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร (THE COMMUNITY DEVELOPMENT IN ACCORDANCE WITH SANGHAVATTHU IV OF RATCHATHEWI OFFICE, BANGKOK) โดย พระพิระ กุสโล มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พบว่า 1) การศึกษาการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3.65 เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้านพบว่า การพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 อยู่ในระดับมากทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 ตามลำดับ คือ ด้านสมานัตตตา ด้านอติถจริยา ด้านปิยวาจา และด้านทาน 2) ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาชุมชนตามหลัก สังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร การพัฒนาชุมชนในด้านทาน การแบ่งกระจายประสานงานของเจ้าหน้าที่ และชุมชนมีมีการปฏิบัติต่อกันอย่างสม่ำเสมอ เพียงพอทำให้การประสานงานในการพัฒนาต่าง ๆ

ได้อย่างราบรื่น การพัฒนาชุมชนในด้านปิยวาจา การให้ความรู้กับชุมชนอย่างมีประโยชน์แก่ประชาชนด้วยความจริงใจ ทำให้การประสานงานในการพัฒนาต่าง ๆ ภายในสำนักงานเขตราชเทวี เจ้าหน้าที่เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีการปฏิบัติต่อชุมชนได้อย่างดีเพียงพอ ทำให้การประสานงานต่าง ๆ ได้อย่างราบรื่น การบำเพ็ญประโยชน์แก่ประชาชนด้วยความเต็มใจ รวมทั้งข้อเสนอแนะ ข้อมูลข่าวสาร ไม่ว่าจะได้รับการร้องขอหรือไม่ก็ตาม มีการปฏิบัติต่อประชาชนมากพอ ทำให้ไม่เป็นอุปสรรคในการรับรู้ข้อมูลของประชาชนในชุมชน การพัฒนาชุมชนในด้าน สมานัตตตา คือ การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอ หรือมีความประพฤติเสมอด้านเสมอปลาย ไม่แบ่งแยกหรือเลือกที่รักมักที่ชัง ไม่ว่าจะเป็นส่วนในการพัฒนาชุมชน หรือเรื่องส่วนตัว มีการปฏิบัติต่อชุมชนอย่างเสมอภาคโดยไม่เหลื่อมล้ำกัน การบริหารจัดการงานในทุก ๆ ด้านมีความสม่ำเสมอไม่ว่าจะเป็นในการพัฒนาชุมชน

4. แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา 30 หน่วยกิตในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (Guidelines for the Improvement and Development of Specific Courses, 30 -Credit Buddhism Courses, Bachelor of 5 -Year Education Program, Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University) โดย มณีสวี ศรีนนท์ สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล และ พระมหา มหวิรินทร์ ปุริสุตโตโม สรุพบว่า บทความนี้ศึกษาถึงสภาพการดำเนินการและการปฏิบัติการเกี่ยวกับหลักสูตรที่ผ่านมาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และนำเสนอแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา 30 หน่วยกิต ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี และหลักสูตรอื่นๆ โดยกำหนดให้มีการรวมวิชาและคงวิชา รวมทั้งปรับหน่วยกิตให้เหลือจำนวน 18 หน่วยกิต คือ กลุ่มวิชาบังคับเรียน ให้เหลือ 12 หน่วยกิต และกลุ่มวิชาเลือกเรียน คงไว้ 6 หน่วยกิต ตามเดิม

5. วัฒนธรรมไทยตามแนวพุทธศาสตร์ (Thai Culture according to the Buddhist Principles) โดย พระปัญญา ฐิตญาโณ วัดทองน็ยม และเขตต์พนธ์ วิชชรังสี พรประทาน ชูโต นักวิชาการอิสระ ด้านวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา สรุพบว่า พุทธศาสนามีอิทธิพลและเป็นแม่แบบแห่งวัฒนธรรมที่ดั่งามของไทย คนไทยผูกพันกับความเชื่อและแนวปฏิบัติตามหลักคำสอนในพุทธศาสนา ดังนั้น วัฒนธรรมของสังคมไทยกับพุทธศาสนาจึงแยกออกจากกันไม่ได้ เพราะพุทธศาสนาเป็นรากฐานแห่งสังคมไทยอย่างแท้จริง พุทธศาสนาและวัฒนธรรมไทยมีหน้าที่ต่อสังคมดังนี้ กำหนดรูปแบบของสถาบัน กำหนดบทบาท ควบคุมสังคม เป็นสัญลักษณ์ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในสังคม สร้างรูปแบบความประพฤติและการปฏิบัติร่วมกัน ช่วยตระหนักถึงความหมายและวัตถุประสงค์ของการมีชีวิต ตลอดถึงสร้างและหล่อหลอมบุคลิกภาพของสังคม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทบรรณาธิการ	ค
สารบัญ	ฉ
บูรณาการความเชื่อเรื่องกรรมและผลของกรรมในพุทธปรัชญาเถรวาทด้วยมหากัมมวิภังสูตร (INTEGRATION OF BELIEF IN KAMMA AND RESULT OF KAMMA IN THERAVADA BUDDHIST PHILOSOPHY WITH MAHAKAMMAVIBHANGA SUTTA) บัวบุษรา อัครศรุตพิงศ์	1
ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร (THE PEOPLE'S OPINION TOWARDS ADMINISSTRATION BASED ON GOOD GOVERNANCE OF NONGPLINGTAMBOL ADMINISTRATION ORGANIZATION MUEANG DISTRICT, KAMPHAENGPHEP PROVINCE) พระสมยศ สลัญญโต	18
การพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหัตถ์ 4 ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร (THE COMMUNITY DEVELOPMENT IN ACCORDANCE WITH SANGAHAVATTHU IV OF RATCHATHEWI OFFICE, BANGKOK) พระพิระ กุสโล	32
แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา 30 หน่วยกิต ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (Guidelines for the Improvement and Development of Specific Courses, 30-Credit Buddhism Courses, Bachelor of 5-Year Education Program, Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University) มนัสวี ศรีนนท์ และ พระมหามหาวินทร์ ปุริสุตตโม	43
วัฒนธรรมไทยตามแนวพุทธศาสตร์ (Thai Culture according to the Buddhist Principles) พระปัญญา ฐิตญาโณ เขตต์พนธ์ วิชชรังสี และ พรประทาน ชูโต	55
จริยธรรมการตีพิมพ์บทความในวารสารปารมิตา ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม	67
การเตรียมต้นฉบับเพื่อการเสนองานตีพิมพ์ในวารสารปารมิตา ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม	69